

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-426/20 - 1

Υπόθεση C-426/20

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

10 Σεπτεμβρίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Tribunal Judicial da Comarca de Braga – Juízo do Trabalho de Barcelos [πρωτοδικείο Braga – δικαστήριο εργατικών διαφορών Barcelos (Πορτογαλία)]

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

15 Ιουλίου 2020

Ενάγοντες:

GD

ES

Εναγομένη:

Luso Temp — Empresa de Trabalho Temporário, S. A.

Tribunal Judicial da Comarca de Braga

(Πρωτοδικείο Braga)

Juízo do Trabalho de Barcelos — Juiz 2

(Δικαστήριο εργατικών διαφορών Barcelos, τμήμα 2.^α)

[παραλειπόμενα]

Υπόθεση 3190/19.5T8BCL

Αγωγή τακτικής διαδικασίας
[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Εν προκειμένω, οι ενάγοντες ζητούν να υποχρεωθεί η εναγομένη να καταβάλει τα ποσά που ισχυρίζονται ότι δεν τους καταβλήθηκαν για άδειες μετ' αποδοχών και για το επίδομα αδείας, τα οποία οφείλονται για την περίοδο κατά την οποία εργάστηκαν στην εναγομένη βάσει συμβάσεων προσωρινής απασχόλησης.

Στο πλαίσιο αυτό:

- Η ενάγουσα GD συνήψε σύμβαση προσωρινής απασχόλησης με την εναγομένη στις 29.10.2017 και τέθηκε στη διάθεση της εταιρίας *Inoveplástica — Inovação e Tecnologia em Plásticos, S. A.*, έως τις 28.10.2019.
- Ο ενάγων ES συνήψε σύμβαση προσωρινής απασχόλησης με την εναγομένη στις 9.10.2017 και τέθηκε στη διάθεση της εταιρίας *Inoveplástica — Inovação e Tecnologia em Plásticos, S. A.*, έως τις 8.10.2019.

*

Η διαφορά μεταξύ των διαδίκων ερείδεται στις διατάξεις του Código do Trabalho (εργατικού κώδικα), τον οποίο επικαλούνται προς στήριξη των ισχυρισμών τους.

*

Οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους (2018 και 2019) έλαβαν είκοσι δύο ημέρες αδείας και ότι, πέραν των ημερών αυτών, δικαιούνται δύο ημέρες πλήρους αδείας ανά πλήρη μήνα υπηρεσίας που συμπληρώθηκε κατά τη διάρκεια του έτους έναρξης της σχέσης εργασίας (2017) και αριθμό ημερών αδείας ανάλογο προς τον χρόνο εργασίας κατά το έτος λύσης της σχέσης αυτής (2019).

Οι ενάγοντες στηρίζουν τις απαιτήσεις τους στο γενικό καθεστώς αδειών που προβλέπουν τα άρθρα 237, 238, 239 και 245 του Código do Trabalho (εργατικού κώδικα) (που κυρώθηκε με τον νόμο 7/2009, της 12ης Φεβρουαρίου), τα οποία έχουν ως εξής:

«ΥΠΟΤΜΗΜΑ X

Άδειες

Άρθρο 237

Δικαίωμα αδείας

1. Για κάθε ημερολογιακό έτος ο εργαζόμενος δικαιούται περίοδο αδείας μετ' αποδοχών, η οποία αρχίζει να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου.

2. Κατά γενικό κανόνα, το δικαίωμα αδείας αντιστοιχεί σε εργασία που παρασχέθηκε κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, ανεξάρτητα από την επιμέλεια ή την αποτελεσματικότητα του εργαζομένου.

[...]

Άρθρο 238

Διάρκεια της άδειας

1. Η ετήσια άδεια διαρκεί τουλάχιστον είκοσι δύο εργάσιμες ημέρες.

[...]

Άρθρο 239

Διάρκεια της άδειας σε ειδικές περιπτώσεις

1. Κατά τη διάρκεια του έτους έναρξης της σχέσης εργασίας, ο εργαζόμενος δικαιούται δύο εργάσιμες ημέρες αδείας ανά μήνα διάρκειας της σύμβασης, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβαίνουν συνολικά τις είκοσι ημέρες και μπορούν να ληφθούν ύστερα από έξι πλήρεις μήνες εκτέλεσης της σύμβασης.

2. Αν το ημερολογιακό έτος λήξει πριν από τη λήξη της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου, η άδεια μπορεί να ληφθεί έως τις 30 Ιουνίου του επομένου έτους.

3. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων δεν μπορεί να οδηγεί σε λήψη άδειας άνω των τριάντα εργάσιμων ημερών κατά τη διάρκεια του ίδιου ημερολογιακού έτους, με την επιφύλαξη των διατάξεων συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

[...]

Άρθρο 245

Συνέπειες της λύσης της σύμβασης εργασίας επί του δικαιώματος αδείας

1. Κατά τον χρόνο λύσης της σύμβασης εργασίας, ο εργαζόμενος δικαιούται αποζημίωση αδείας και επίδομα αδείας:

α) που αντιστοιχούν στις άδειες που δικαιούταν και δεν έλαβε·

b) που αναλογούν στη διάρκεια της υπηρεσίας που παρασχέθηκε κατά το έτος λύσης της σύμβασης.

2. Στην περίπτωση του στοιχείου a της προηγούμενης παραγράφου, η περίοδος αδειάς λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της αρχαιότητας.

3. Σε περίπτωση λύσης της σύμβασης εργασίας εντός του ημερολογιακού έτους που έπεται της έναρξης της σχέσης εργασίας ή εάν η διάρκειά της δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες, ο συνολικός υπολογισμός της αδειάς ή του αντίστοιχου μισθού που δικαιούται ο εργαζόμενος δεν μπορεί να υπερβαίνει αναλογικά την ετήσια περίοδο αδειάς ανάλογα με τη διάρκεια της σύμβασης.»

Κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, κατά περίπτωση, οι ενάγοντες δικαιούνται, κατά την άποψή τους, τις ακόλουθες ημέρες άδειας μετ' αποδοχών (και το αναλογούν επίδομα αδειάς τους):

- 4 ημέρες αδειάς για το έτος 2017 (δύο πλήρεις μήνες διάρκειας της σύμβασης) (άρθρο 239, παράγραφος 1).
- 22 ημέρες αδειάς κτηθείσες την 1.1.2018 (άρθρο 237, παράγραφος 1, και άρθρο 238, παράγραφος 1).
- 22 ημέρες αδειάς κτηθείσες την 1.1.2019 — άρθρο 237 παράγραφος 1, και άρθρο 238 παράγραφος 1).
- 19 ημέρες ($22/365 \times 301$) για την ενάγουσα GD και 17 ημέρες ($22/365 \times 281$) για τον ενάγοντα ES (άδεια ανάλογη προς τον χρόνο εργασίας το 2019) [άρθρο 245, παράγραφος 1, στοιχείο b].

*

Η εναγομένη υποστηρίζει ότι καθένας από τους ενάγοντες δικαιούται μόνον μια περίοδο αμειβόμενης αδειάς (και το αντίστοιχο επίδομα αδειάς) ανάλογα με τη διάρκεια της σύμβασής του.

Την άποψη αυτή τη στηρίζει στο γράμμα του άρθρου 185, παράγραφος 6, του Código do Trabalho (εργατικού κώδικα), το οποίο ορίζει τα εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Καθεστώς παροχής εργασίας από προσωρινά απασχολούμενους

Άρθρο 185

Όροι εργασίας των προσωρινά απασχολούμενων

[...]

6. Ο εργαζόμενος δικαιούται, ανάλογα με τη διάρκεια της σύμβασής του, άδεια μετ' αποδοχών και επίδομα αδειάς και Χριστουγέννων, καθώς και άλλες τακτικές και περιοδικές παροχές, τις οποίες δικαιούνται οι εργαζόμενοι του έμμεσου εργοδότη για όμοια εργασία ή εργασία της αυτής αξίας.

[...]»

Κατ' εφαρμογή της διάταξης αυτής, σε συνδυασμό με το άρθρο 238, παράγραφος 1, καθένας από τους ενάγοντες δικαιούται, κατά την άποψη της εναγομένης, μόνον σαράντα τέσσερις ημέρες αδειάς για σύμβαση συνολικής διάρκειας δύο ετών (22 × 2).

*

Το άρθρο 185, το οποίο επικαλείται η εναγομένη, αποτελεί ειδικό κανόνα που έχει εφαρμογή στις συμβάσεις προσωρινής απασχόλησης και κατισχύει, επομένως, της γενικής ρύθμισης που έχει θεσπιστεί για τις συμβάσεις εργασίας εν γένει. Επομένως, λαμβανομένης υπόψη της θέσης του στη δομή του εργατικού κώδικα και του γράμματός του, συνάγεται ότι πρόθεση του νομοθέτη ήταν να αποκλείσει την εφαρμογή του γενικού καθεστώτος αδειών που προβλέπεται για τις συμβάσεις εργασίας εν γένει, προβλέποντας ότι οι προσωρινώς απασχολούμενοι δικαιούνται, σε κάθε περίπτωση, μόνον τις άδειες μετ' αποδοχών και το αναλογούν επίδομα που αντιστοιχεί στον χρόνο εργασίας στον έμμεσο εργοδότη.

*

Η οδηγία 2008/104/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, περί της εργασίας μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης, προβλέπει στο άρθρο 5, παράγραφος 1, ότι «[ο]ι βασικοί όροι εργασίας και απασχόλησης των προσωρινά απασχολούμενων, κατά τη διάρκεια της τοποθέτησής τους σε έμμεσο εργοδότη, είναι τουλάχιστον αυτοί που θα εφαρμόζονταν εάν οι εργαζόμενοι είχαν προσληφθεί απευθείας από τον εν λόγω εργοδότη για να καταλάβουν την ίδια θέση», ενώ, κατά το άρθρο 3, παράγραφο 1, στοιχείο στ', της εν λόγω οδηγίας, ως «βασικοί όροι εργασίας και απασχόλησης» νοούνται «οι όροι εργασίας και απασχόλησης που ορίζονται από τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, τις συλλογικές συμβάσεις ή/και άλλες δεσμευτικές γενικές διατάξεις που ισχύουν για τον έμμεσο εργοδότη και αφορούν: i) τη διάρκεια του χρόνου εργασίας, τις υπερωρίες, τα διαλείμματα, τις περιόδους ανάπαυσης, τη νυκτερινή εργασία, τις άδειες και τις αργίες· ii) τις αποδοχές» (υπογράμμιση δική μας).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που διαβίβασε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η Πορτογαλική Κυβέρνηση (διαθέσιμα στον διαδικτυακό τόπο <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PT/NIM/?uri=celex:32008L0104>), ο εθνικός νομοθέτης μετέφερε την οδηγία αυτή στην εθνική έννομη τάξη με τον Código do Trabalho (εργατικό κώδικα) και το νομοθετικό διάταγμα 260/2009, της 25ης Σεπτεμβρίου 1996.

*

Επομένως, δεν υπάρχει αμφιβολία ως προς τους εργαζομένους οι οποίοι απασχολούνται από τον έμμεσο εργοδότη για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες ή των οποίων η εργασιακή σχέση ξεκίνησε ορισμένο ημερολογιακό έτος και έληξε το επόμενο ημερολογιακό έτος: σύμφωνα με τις διατάξεις του προπαρατεθέντος άρθρου 245, παράγραφος 3, οι εν λόγω εργαζόμενοι βρίσκονται στην ίδια θέση με τους εργαζόμενους που κατέχουν την ίδια θέση και έχουν προσληφθεί απευθείας από τον έμμεσο εργοδότη, δεδομένου ότι δικαιούνται μόνον άδεια μετ' αποδοχών και επίδομα αδείας ανάλογα με τη διάρκεια της σύμβασης.

*

Εντούτοις, στις λοιπές περιπτώσεις, όταν ένας προσωρινώς απασχολούμενος εργαζόμενος αρχίζει να εργάζεται στον έμμεσο εργοδότη επί ένα ημερολογιακό έτος και παύει να απασχολείται στον τελευταίο δύο ή πλέον ημερολογιακά έτη μετά την ημερομηνία αυτή, η θέση του είναι διαφορετική από εκείνη του εργαζομένου ο οποίος προσελήφθη απευθείας από την επιχείρηση που χρησιμοποιεί την εργασία του και ο οποίος κατέχει την ίδια θέση. Σε τέτοιες περιπτώσεις —όπως αυτές που αποτελούν το αντικείμενο της υπό κρίση υπόθεσης— ο προσωρινώς απασχολούμενος δικαιούται άδεια μετ' αποδοχών και επίδομα αδείας μόνον κατ' αναλογία προς τη διάρκεια της παρασχεθείσας εργασίας, ενώ ο εργαζόμενος ο οποίος προσλαμβάνεται απευθείας από τον έμμεσο εργοδότη δικαιούται όλες τις άδειες που προκύπτουν κατ' εφαρμογή του γενικού καθεστώτος του Código do Trabalho (εργατικού κώδικα). Συγκεκριμένα, εν προκειμένω, καθένας από τους ενάγοντες δικαιούται σαράντα τέσσερις ημέρες αδείας μετ' αποδοχών και επίδομα αδείας, ενώ ένας εργαζόμενος ο οποίος προσελήφθη απευθείας από τον έμμεσο εργοδότη και ο οποίος κατέχει ακριβώς την ίδια θέση κατά την ίδια περίοδο δικαιούται εξήντα επτά ημέρες (στην περίπτωση της ενάγουσας GD) ή εξήντα πέντε ημέρες (στην περίπτωση του ενάγοντος ES).

*

Μια τέτοια κατάσταση, η οποία προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 185, παράγραφος 6, του Código do Trabalho (εργατικού κώδικα), φαίνεται να είναι ευθέως αντίθετη προς τις διατάξεις των άρθρων 3, παράγραφος 1, στοιχείο στ', και 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/104/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, περί της εργασίας μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης.

Κατά το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφαινεται με προδικαστικές αποφάσεις επί της ερμηνείας των πράξεων των θεσμικών ή λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης.

Στην παρούσα διαδικασία δεν χωρεί άσκηση τακτικού ενδίκου μέσου κατά της εκδοθησόμενης απόφασης [άρθρο 629, παράγραφος 1, του Código de Processo Civil (κώδικα πολιτικής δικονομίας) και άρθρο 79 του Código de Processo do Trabalho (κώδικα εργατικής δικονομίας), αμφότερα εξ αντιδιαστολής], επομένως το παρόν δικαστήριο υποχρεούται να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο.

Οι διάδικοι κλήθηκαν να τοποθετηθούν επί της αναστολής της διαδικασίας και κανείς εξ αυτών δεν προέβαλε αντιρρήσεις.

Η εναγομένη τοποθετήθηκε επί της ουσίας της υπόθεσης, κατά τα εκτιθέμενα στην αίτηση που διαβιβάζεται στο Δικαστήριο με την παρούσα απόφαση, με την επιφύλαξη του δικαιώματός της να καταθέσει παρατηρήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 96, παράγραφος 1, στοιχείο α', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου (που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, L 265, σ. 1, 29.9.2012).

*

Υπό τις συνθήκες αυτές, και κατά τα προεκτεθέντα:

- α) Η παρούσα διαδικασία αναστέλλεται, σύμφωνα με το άρθρο 269, παράγραφος 1, στοιχείο c, του Código de Processo Civil (κώδικα πολιτικής δικονομίας), εν αναμονή της αποφάσεως του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί του κατωτέρω ερωτήματος.
- β) Αποφασίζεται η υποβολή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως με την οποία τίθεται το ακόλουθο ερώτημα:

Είναι αντίθετη στα άρθρα 3, παράγραφος 1, στοιχείο στ', και 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/104/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, περί της εργασίας μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης, ρύθμιση όπως αυτή του άρθρου 185, παράγραφος 6, του Código do Trabalho (εργατικού κώδικα) (που κυρώθηκε με τον νόμο 7/2009, της 12ης Φεβρουαρίου), σύμφωνα με την οποία προσωρινά απασχολούμενοι δικαιούνται σε κάθε περίπτωση μόνον άδεια μετ' αποδοχών και επίδομα αδειάς ανάλογα με τον χρόνο που εργάστηκε στον έμμεσο εργοδότη, ακόμη και αν η σχέση εργασίας αρχίζει ορισμένο ημερολογιακό έτος και λήγει δύο ή περισσότερα ημερολογιακά έτη μετά την ημερομηνία αυτή, ενώ οι εργαζόμενοι που έχουν προσληφθεί απευθείας από τον έμμεσο εργοδότη και καταλαμβάνουν την ίδια θέση για το ίδιο χρονικό διάστημα υπόκεινται στο γενικό καθεστώς αδειών, το οποίο εγγυάται μεγαλύτερη περίοδο αδειάς μετ' αποδοχών και υψηλότερο επίδομα αδειάς, δεδομένου ότι η διάρκεια και το ύψος τους, αντιστοίχως, δεν εξαρτώνται από τον χρόνο της παρασχεθείσας εργασίας;

*

Βεβαιώνεται η παρούσα απόφαση, τα υπομνήματα των διαδίκων και τα έγγραφα που αυτοί προσκόμισαν (στην κύρια δίκη και σε χωριστό έγγραφο), καθώς και η προηγούμενη αίτηση της εναγομένης, και διαβιβάζονται με συστημένη επιστολή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης [παραλειπόμενα].

*

[παραλειπόμενα]

*

Η παρούσα απόφαση κοινοποιείται και στα δύο μέρη.

*

Barcelos, 15.7.2020.

[παραλειπόμενα]

*

Ο Δικαστής

Filipe César Marques